

IBZ

Activiteitenverslag van het Beheerscomité van het Seveso- en het Nucleair Fonds - 2016

Beste lezers,

Zoals u weet, is het beheer van het Seveso- en Nucleair Fonds één van de opdrachten van de FOD Binnenlandse Zaken. Deze opdracht wordt uitgevoerd door een Beheerscomité, samengesteld uit vertegenwoordigers van de algemene directies Crisiscentrum en Civiele Veiligheid, de gouverneurs en de sector van de Seveso- en nucleaire inrichtingen.

Dit comité ziet toe op een objectieve en efficiënte toewijzing van de middelen op basis van risicoanalyses en een wetenschappelijk vastgestelde identificatie van de noden. In deze geest is het Beheerscomité van het Seveso- en Nucleair Fonds een strategische denkoefening gestart teneinde het gebruik van deze fondsen te optimaliseren. Onze wil komt er zeer duidelijk in tot uiting: wij willen een nieuwe visie, een nieuwe werkmethode (identificatie van de noden, opstellen van projectfiches, ...) en een integrale en grensoverschrijdende risicoaanpak uitwerken.

Deze optimalisering beoogt een efficiëntere ondersteuning van de betrokken diensten (hulpverleningszones, de eenheden van de Civiele Bescherming, de federale noodplanningsdiensten) in de realisatie van hun opdrachten ter bescherming van de bevolking, in samenwerking met de betrokken ondernemingen.

De systematische betrokkenheid van Essenscia en Engie binnen het Beheerscomité draagt er eveneens toe bij dat er meer rekening wordt gehouden met de noden van de hele sector. Dit is in mijn ogen één van de sleutelsucces-factoren. Naast het beheer van de fondsen neemt de FOD Binnenlandse Zaken nog andere opdrachten op zich in het kader van het risicobeheer: het uitdelen van jodiumtabletten, het opstellen van bijzondere nood- en interventieplannen, de alarmering van de bevolking in geval van een nucleair ongeval of Seveso-ongeval, de levering van specifieke uitrustingen voor de hulpdiensten, enz.

De leiding van dit Beheerscomité ligt mij bijzonder nauw aan het hart. In de eerste plaats omdat wij alles in het werk stellen om de impact bij ongevallen te beperken, maar ook omdat wij kiezen voor de versterking van de samenwerking tussen enerzijds alle betrokken sectoren en de bevoegde diensten van de FOD, en anderzijds tussen deze diensten en de private sector. Deze aanpak vertaalt zich in concrete acties die ondernomen worden in nauw overleg met de betrokken onderneming. Er breekt een nieuw tijdperk aan voor ons en dit jaarverslag is het resultaat van dit ambitieus partnerschap.

Ik wens u veel leesplezier.

Isabelle Mazzara

Voorzitster van het Directiecomité

Inleiding

Het Beheerscomité heeft sinds 2014 een lange maar vruchtbare weg afgelegd. Toch vormen de resultaten, die hieronder worden toegelicht, geen eindpunt. De resultaten van de benchmark zullen effectief moeten vertaald worden naar concrete acties, met het oog op een beter beheer van het Seveso-risico. De centrale doelstelling blijft dan ook ongewijzigd in de toelomst: het optimaal gebruik van de inkomsten van de Fondsen om de betrokken diensten te kunnen ondersteunen.

Verwezenlijkingen 2016

1. Strategische verwezenlijkingen

De nieuw opgestelde visietekst vormt de kern van de implementatie van de verdere strategische beslissingen en de concrete realisaties. Die visietekst heeft niet alleen tot doel om de eigen werking van het Beheerscomité te regelen, maar eveneens om het beheer van het Seveso- en nucleair risico te verbeteren.

De onderstaande realisaties vloeien dan ook rechtstreeks voort uit de doelstellingen van die visietekst.

1.1. Koninklijk Besluit

In 2016 werd een Koninklijk Besluit gefinaliseerd om op die manier het strategische belang van het Beheerscomité te verankeren: het doel van het Comité weergeven, de zetelende leden vast te leggen en de vergadercycli (minstens drie keer per jaar) te bepalen.

1.2. Huishoudelijk reglement

Waar het Koninklijk Besluit de krijtlijnen van het Beheerscomité weergaf, werd de praktische werking ervan in een huishoudelijk reglement gegoten. Dat document valt uiteen in twee grote delen: een eerst luik omhelst de modus operandi van het Beheerscomité, het tweede deel legt de methodiek vast voor het indienen en valideren van de globale projecten op de fondsen.

Een globaal project is een overkoepelend project ten behoeve van meerdere betrokken actoren dat effectief leidt tot een beter beheer van het Seveso- of nucleair risico.

Opdat het toekennen van de globale projecten in alle transparantie en coherentie zou verlopen, werden hiertoe specifieke regels opgesteld. Zo dient elke aanvraag tot financiering van een globaal project de opportuniteit en de haalbaarheid (SMART-definieerbaar) aan te tonen. Na analyse van de aanvraag zal het Beheerscomité dan beslissen of het project al dan niet op (één van) de fondsen wordt gefinancierd.

1.3. Benchmark

Zoals reeds aangegeven, is en blijft de kern van het Beheerscomité het aanbesteden van de financiële middelen van de fondsen te optimaliseren.

Om de **reële behoeftes en lacunes** in het beheer van het Seveso-risico **te kunnen identificeren** werd in 2016 een **benchmark** gelanceerd. De benchmark analyseert de situatie in België op het vlak van noodplanning, opleiding, materiaal, oefeningen en communicatie. Op basis van de concrete bevraging van alle betrokken actoren, zowel bij de overheid als bij de industrie, werd op die manier de stand van zaken in de voormelde domeinen in kaart gebracht.

De studie van de buurlanden kan de Belgische overheden inspireren. De Universiteit van Luik en de Universiteit Antwerpen werden aangewezen om de benchmark tot een goed einde te leiden. Het eindrapport werd ons in 2017 bezorgd. De volgende etappe bestaat er in om de resultaten van de benchmark tegen eind 2017 te vertalen in een concreet actieplan.

2. Volledige vrijgave van de kredieten op de fondsen

Dankzij de steun van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken kan het Beheerscomité voortaan opnieuw alle kredieten (overeenkomstig de reële inkomsten) van die Fondsen gebruiken.

Die maatregel laat het Beheerscomité toe om een financiële langetermijnplanning te ontwikkelen.

3. Realisaties op de fondsen

De strategische aanpak van het beheer van de Fondsen heeft in 2016 de nodige vruchten afgeworpen.

SEVESO-FONDS

Beschikbare kredieten: 8.143.0000,00 €

Saldo:310.154,84 €(3,8%)

NUCLEAIR FONDS

Beschikbare kredieten: 4.055.000,00 €

Saldo: 115.256,66 € (2,8%)

In 2016 resulteerde de gehanteerde langetermijnplanning in de vastlegging van de kredieten voor de onderstaande globale projecten:

- Initiatiefnemer: AD Crisiscentrum - Naam project: Be Alert - Fonds: Seveso - Bedrag: 850.832,07 €
- Initiatiefnemer: AD Crisiscentrum - Naam project: ICMS - Fonds: Seveso - Bedrag: 389.000,00 €
- Initiatiefnemer: AD Crisiscentrum - Naam project: infocampagnes - Fonds: Seveso en nucleair - Bedrag: 430.000,00 €
- Initiatiefnemer: AD Crisiscentrum - Naam project: Investerings provinciale crisiscentra:Seveso - Bedrag: 70.025,30 €
- Initiatiefnemer: AD Civiele Veiligheid - Naam project: Investerings m.b.t. het CBRN-risico - Fonds: Seveso en nucleair - Bedrag: 1.612.465,17 €
- Initiatiefnemer: AD Civiele Veiligheid - Naam project: Aankoop van twee mobiele crisiscentra - Fonds: Seveso - Bedrag: 325.000,00 €
- Initiatiefnemer: AD Civiele Veiligheid - Naam project: Aankoop van 5 AGS-voertuigen - Fonds: Seveso - Bedrag: 393.079,10 €
- Initiatiefnemer: AD Civiele Veiligheid - Naam project: Aankoop van dosimeters - Fonds: nucleair - Bedrag: 987.000,00 €
- Initiatiefnemer: AD Civiele Veiligheid - Naam project: Uitrol van het project virtueel oefenen - Fonds: nucleair - Bedrag: 399.300,00 €
- Initiatiefnemer: Kabinet IBZ - Naam project: Studie jodiumtabletten - Fonds: nucleair - Bedrag: 93.571,72 €
- Initiatiefnemer: essenscia - Naam project: Software voor het melden van seveso-incidenten - Fonds: Seveso - Bedrag: 30.770,30 €
- Initiatiefnemer: Campus Vesta - Naam project:Seveso-oefenplatform - Fonds: Seveso - Bedrag: 500.000,00 €

Deze cijfers geven uiteraard enkel een kwantitatief beeld van het beheer weer; de kwaliteit van de uitgaven kan louter worden weerspiegeld op basis van de output van de voormelde projecten:

Het ICMS-platform en Be Alert zijn twee projecten die de Minister van Binnenlandse Zaken nauw aan het hart liggen. Beide projecten moeten de overheid toelaten om snel te kunnen communiceren in geval van incidenten: ICMS dient de communicatie tussen de overheidsdiensten te bevorderen, terwijl BE Alert het gebruik en het beheer van de communicatiemiddelen naar de bevolking dient te vereenvoudigen. Het Seveso-fonds komt bij de ontwikkeling van beide projecten tussenbeide.

In dezelfde context werden er de nodige kredieten vrijgemaakt om de infocampagnes rond het Seveso- en nucleair risico te financieren.

De Fondsen lieten eveneens toe om de Operationele Eenheden van de Civiele Bescherming beter uit te rusten in het kader van het CBRN-risico's (chemisch, biologisch, radiologisch, nucleair). Met het oog op de verdere uitbouw van die specialisatie werd in 2016 zowel het Seveso- als het Nucleair Fonds aangewend voor investeringen in moderne materiaal: een mobiel CBRN-labo, uitgerust met het nec plus ultra voor de analyse, meetapparatuur, een apparaat dat toelaat om op afstand een infrarode analyse van een toxische wolk te maken, twee grondrobots van "atex-niveau" (explosievrij) voor het nemen van meetstalen en twee mobiele decontaminatie-units.

Bovendien hebben de operationele eenheden de nodige investeringen kunnen realiseren om de realisatie van twee mobiele crisiscentra te verzekeren. Die twee mobiele crisiscentra kunnen ofwel als (nationale of provinciale) back-up van bestaande crisiscentra worden gebruikt, ofwel om een provinciaal crisiscentrum of een PC-Ops dichtbij een incident uit te rusten.

Terzeldertijd heeft het Beheerscomité in 2016 beslist om bij te dragen tot de investeringen van de provinciale crisiscentra om de vereiste minimale uitrustingen te vervolledigen.

De aankoop van de nieuwe dosimeters ten behoeve van brandweer en Civiele Bescherming op het Nucleair Fonds toont aan dat een geharmoniseerd aankoopbeleid noodzakelijk is om het nucleaire risico op een uniforme manier te bestrijden.

De aankoop van 5 AGS-voertuigen (Adviseurs Gevaarlijke Stoffen) situeert zich in de voorbereiding van de federale organisatie van een wachtsysteem, alsook in de vervanging van voertuigen die afgeschreven werden.

Tot slot werd in 2016 ook de nodige aandacht geschonken aan de opleiding van de betrokken operationele diensten: het Seveso-fonds financiert de bouw van een chemische oefensite op Campus Vesta, terwijl via het nucleair fonds de uitrol van een 'virtueel oefenen'-software bij alle brandweerscholen verzekerd.

Contactpersoon:

Jurgen Volckaert

Jurgen.volckaert@ibz.fgov.be – 02 506 48 78